

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **J. H.**, narozený X
bytem X
zastoupený obecným zmocněncem P. H.
bytem X

proti

žalovanému: **Městský úřad Louny**
sídlem Pod Nemocnicí 2379, 440 01 Louny

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v určení toho, že udělení pokuty příkazem o uložení pokuty Městského úřadu Louny ze dne 15. 11. 2023, č. j. MULNCJ 127273/2023, bylo nezákonné,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou, která byla původně vedena pod sp. zn. 54 A 2/2025, se žalobce domáhal zrušení příkazu o uložení pokuty Městského úřadu Louny ze dne 15. 11. 2023, č. j. MULNCJ 127273/2023, a zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 20. 12. 2024, č. j. MD-68460/2024-160/3, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 5. 6. 2024, č. j. KUUK/082016/2024/Kub, kterým krajský úřad nevyhověl žádosti žalobce o obnovu řízení, které bylo ukončeno příkazem o uložení pokuty Městského úřadu Louny ze dne 15. 11. 2023, č. j. MULNCJ 127273/2023. Žalobce se dále stejnou žalobou domáhal určení, že „uznání viny z nedbalosti za správní delikt účastníka zkráceného příkazního řízení po nesprávném právním posouzení ust. § 125h odst.6 SZ po nesdělení identity řidiče provozovatelem správním orgánem I.stupně bylo nezákonné. Navrhuje soudu také deklarovat, že udělení pokuty 1 500 Kč za tento správní delikt dle ust. §85 SŘS byl nezákonným zásahem do hmotné právní sféry účastníka vlastnit majetek dle článku 11 ods.1 a odst.5 LZPS.“
2. Soud zdůrazňuje, že usnesením ze dne 2. 4. 2025, č. j. 54 A 2/2025-22, odmítl žalobu žalobce proti příkazu o uložení pokuty žalovaného ze dne 15. 11. 2023, č. j. MULNCJ 127273/2023, a to pro nevyčerpání řádných opravných prostředků.
3. Soud dále připomíná, že usnesením zdejšího soudu ze dne 19. 3. 2025, č. j. 54 A 2/2025-20, byla žaloba v částech, kterou se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy ze

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dne 20. 12. 2024, č. j. MD-68460/2024-160/3, a určení toho, že udělení pokuty příkazem o uložení pokuty Městského úřadu Louny ze dne 15. 11. 2023, č. j. MULNCJ 127273/2023, bylo nezákonné, vyloučena k samostatným řízením.

4. Žaloba žalobce v části, ve které se domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 20. 12. 2024, č. j. MD-68460/2024-160/3, je vedena u zdejšího soudu pod sp. zn. 15 A 9/2025.
5. Konečně v části žaloby, ve které se žalobce domáhal určení toho, že udělení pokuty příkazem o uložení pokuty Městského úřadu Louny ze dne 15. 11. 2023, č. j. MULNCJ 127273/2023, bylo nezákonné, byla přidělena sp. zn. 15 A 10/2025. Toliko této části žaloby se tudíž týká toto usnesení.
6. Před vlastním rozhodnutím o žalobě byl soud nejprve povinen zabývat se otázkou, zda není projednáváná věc z jeho přezkumné činnosti vyloučena. K meritornímu přezkoumání může soud v rámci správního soudnictví totiž přistoupit jen za předpokladu, že není dána překážka, jež by mu bránila věcně rozhodnout. Jinak soudu nezbyvá nic jiného než podanou žalobu jako nepřipustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), usnesením odmítnout. O tom, kdy nastává taková situace, hovoří v případě žalob na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu § 85 s. ř. s. ve vazbě na § 82 s. ř. s.
7. Dle § 82 s. ř. s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
8. Dle § 85 s. ř. s. je žaloba nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
9. Pojem „zásah“ s. ř. s. ani obecně jiný zákon nedefinuje. Judikatura jej proto doposud vykládá zejména jako určitý úkon správního orgánu v rámci výkonu veřejné moci, který spočívá v jednorázovém a protiprávním útoku vůči základním ústavně zaručeným právům, a jenž v době svého působení představuje trvalé ohrožení právního stavu. Pro možnost ochrany ve správním soudnictví je pak nejen nutné, aby byla prokázána nezákonnost zásahu, ale současně musí být i prokázáno, že žalobce byl nezákonným zásahem přímo zkrácen na svých subjektivních právech. I v případě splnění obou kumulativních podmínek je nicméně žaloba na ochranu před nezákonným zásahem vyloučena, nevyužil-li žalobce možnosti ochrany či nápravy stavu pomocí právních prostředků, které mu právní řád poskytuje – uvedená situace má za následek nepřipustnost žaloby a její odmítnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2004, č. j. 3 As 52/2003-278).
10. Jak již bylo uvedeno, v řízení o ochraně před nezákonným zásahem se lze domáhat ochrany proti zásahu správního orgánu nebo určení, že zásah byl nezákonný. Aby však žaloba na ochranu před nezákonným zásahem mohla být věcně projednatelná, musí z tvrzení účastníka být zcela jednoznačné, že směřuje proti takovému zásahu správního orgánu, jenž není rozhodnutím. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 Azs 144/2015-30: „Je pojmově vyloučeno, aby soud v řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu podle ust. § 82 a násl. s.ř.s. meritorně rozhodoval o situaci, se kterou procesní předpis výslovně počítá a kterou vyhrazuje správnímu rozhodnutí.“ Jinak řečeno, úprava

zásahových žalob je ve vztahu k dalším žalobním typům upraveným v § 4 odst. 1 s. ř. s., zejména pak ve vztahu k řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, subsidiární, proto pakliže je možné, aby účastník užil jinou formu procesní ochrany, nemůže se primárně domáhat ochrany před nezákonným zásahem.

11. To mimo jiné znamená, že žalobce předtím, než zvolí cestu obrany zásahovou žalobou, měl by se pokusit o ochranu uvnitř veřejné správy, pokud mu to příslušné předpisy umožňují. To je konkrétní vyjádření obecnější zásady, podle níž ochrana veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob poskytovaná správními soudy má subsidiární povahu ve vztahu k ochraně poskytované správními orgány. Tam, kde se lze ochrany domoci v rámci systému veřejné správy, je na tom, jehož práva byla ohrožena nebo porušena, aby nejprve využil této možnosti. Teprve nedosáhne-li nápravy tímto způsobem, otevírá se mu cesta ke správnímu soudu, který žalobci poskytuje originární ochranu, nikoliv ochranu formou pokračování správního řízení (blíže k tomu rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, bod 40, publ. pod č. 3687/2018 Sb. NSS).
12. Ze žalobního návrhu plyne, že žalobce spojuje nezákonný zásah, který je předmětem tohoto usnesení, s příkazem o uložení pokuty žalovaného ze dne 15. 11. 2023, č. j. MULNCJ 127273/2023, kterým byl žalobce uznán vinným přestupkem podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že jako provozovatel vozidla registrační značky X v rozporu s § 10 odst. 3 tohoto zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, jelikož dne 1. 6. 2023 v 6:04 hodin v Lounech, ul. 28. října u budovy č. p. 1670, směr jízdy centrum, překročil blíže nezjištěný řidič tohoto motorového vozidla nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou (50 km/h) v obci o méně než 20 km/h, jelikož mu byla prostřednictvím automatizovaného technického prostředku (UnicamSPEED-R) používaného bez obsluhy naměřena rychlost 57 km/h, po odečtu toleranční odchylky ± 3 km/h byla rychlost 54 km/h, tj. řidič vozidla překročil dovolenou rychlost o 4 km/h a tím porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, čímž se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč.
13. Soud upozorňuje na to, že proti příkazu o uložení pokuty je možné podat odpor. Příkaz je totiž dle § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), specifickou formou správního rozhodnutí použitelnou při ukládání povinností jeho adresátovi. Zmiňovaná specifičnost se projevuje nejen v tom, že jeho vydání může být prvním úkonem ve správním řízení, ale také v tom, že jej lze zrušit úkonem jeho adresáta, a to odporem. Již samotným podáním odporu je příkaz zrušen (§ 150 odst. 3 věta druhá správního řádu) a v řízení se pokračuje, jako by příkaz vydán nebyl. Pouze za situace, kdy příkaz není napaden (včas podaným) odporem, nabývá účinků pravomocného správního rozhodnutí (§ 150 odst. 3 in fine správního řádu). Žalobce byl v příkazu o uložení pokuty ze dne 15. 11. 2023, který mu byl doručen dne 21. 11. 2023, jak je soudu známo z řízení vedeného pod sp. zn. 54 A 1/2024, řádně poučen o tom, že je možné proti příkazu podat odpor, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá a u kterého správního orgánu se odpor podává. Žalobce však možnost podání odporu proti zmíněnému příkazu nevyužil.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

14. Z uvedené rekapitulace § 150 správního řádu je zřejmé, že tento zákon stanovuje postup, kterým se může přestupce (adresát příkazu o uložení pokuty) bránit proti příkazu o uložení pokuty. Jestliže tedy přestupce nesouhlasí s vydaným příkazem o uložení pokuty, tedy i např. s vymezeným přestupkem či výší uložené pokuty, je oprávněn podat odpor proti příkazu o uložení pokuty; již samotným podáním odporu by byl vydaný příkaz zrušen. Následně by žalovaný pokračoval v řízení, jako by příkaz vydán nebyl.
15. Ze shora popsaného je tak zřejmé, že žalobce měl prostředky, aby se ve správním řízení bránil proti vydanému příkazu o uložení pokuty. Teprve v případě, že by po podání odporu byl žalobce, a to včetně odvolacího řízení, uznán rozhodnutím vinným ze spáchání shora specifikovaného přestupku, mohl by uplatnit žalobu proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s.
16. Soud proto uzavírá, že pokud se žalobce zásahovou žalobou domáhal určení, že „uznání viny z nedbalosti za správní delikt účastníka zkráceného příkazního řízení po nesprávném právním posouzení ust. § 125h odst.6 SZ po nesdělení identity řidiče provozovatelem správním orgánem I.stupně bylo nezákonné. Navrhuje soudu také deklarovat, že udělení pokuty 1 500 Kč za tento správní delikt dle ust. §85 SŘS byl nezákonným zásahem do hmotné právní sféry účastníka vlastnit majetek dle článku 11 ods.1 a odst.5 LZPS.“, je za daného skutkového stavu jeho žaloba nepřipustná podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť žalobce se ochrany svých subjektivních práv mohl domáhat v rámci systému veřejné správy, a mohl se tak ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky, jak předvídá § 85 s. ř. s.
17. Soud dále uvádí, že jednou ze základních podmínek soudního řízení ve správním soudnictví je též včasné podání žaloby. Ze žaloby je zřejmé, že se žalobce domáhá určení toho, že zásah žalovaného byl nezákonný. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být zásahová žaloba podána **do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu**. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. Podle odstavce 2 téhož ustanovení **zmeškání lhůty nelze prominout**.
18. Z citovaných ustanovení s. ř. s. vyplývá jednak objektivní dvouletá lhůta pro podání žaloby, jejíž počátek se odvíjí od okamžiku, kdy k tvrzenému nezákonnému zásahu došlo, a jednak subjektivní dvouměsíční lhůta pro podání žaloby, jejíž počátek je určen okamžikem, kdy se žalobce o tomto zásahu dozvěděl. Není-li dodržena kterákoli z těchto dvou lhůt, jejichž zmeškání nemůže být prominuto, musí soud podanou žalobu vyhodnotit jako opožděnou. Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. přitom platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením návrh (žalobu) odmítne, jestliže byl návrh (žaloba) podán předčasně nebo opožděně.
19. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle odstavce 2 téhož ustanovení lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Podle odstavce 3 téhož ustanovení, případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.
20. Subjektivní lhůta pro podání žaloby běží od okamžiku, kdy se do sféry žalobce dostanou takové informace, na jejichž základě mohl seznat, v čem jednání veřejné správy, jež má být

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nezákonným zásahem, spočívá a že je zaměřeno proti němu (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 1 Afs 58/2017-42, bod 49). Určující tedy je, kdy se žalobce dozvěděl o skutečnostech, které zakládají jím tvrzený nezákonný zásah.

21. Příkaz o uložení pokuty žalovaného ze dne 15. 11. 2023, č. j. MULNCJ 127273/2023, byl žalobci doručen dne 21. 11. 2023. Z uvedeného je podle názoru soudu zcela zřejmé, že žalobce se nejpozději dne 21. 11. 2023 dozvěděl o jím tvrzeném nezákonném zásahu, který je předmětem tohoto soudního řízení, tedy o udělení pokuty příkazem o uložení pokuty žalovaného ze dne 15. 11. 2023 a uznání viny za výše specifikovaný přestupek. Tento den (21. 11. 2023) je pak nutno považovat za den určující počátek subjektivní lhůty pro podání žaloby ve smyslu § 84 odst. 1 věty první s. ř. s. Dvoutměsíční **lhůta pro podání žaloby** tak počala plynout ve středu 22. 11. 2023 a **skončila v pondělí 22. 1. 2024**, což je první pracovní den následující po neděli 21. 1. 2024, na kterou by jinak konec dané lhůty připadl.
22. Pro zachování lhůty k podání žaloby tudíž bylo třeba, aby ji žalobce nejpozději dne 22. 1. 2024 předal soudu nebo jemu zaslal prostřednictvím držitele poštovní licence anebo předal orgánu, který má povinnost ji doručit. To však žalobce neučinil, neboť žalobu soudu zaslal prostřednictvím datové schránky teprve dne 20. 1. 2025. Soudu proto nezbylo než vyslovit, že předmětná žaloba byla podána též **opožděně**, neboť žalobce nedodržel zákonem stanovenou dvoutměsíční subjektivní lhůtu k jejímu podání.
23. Z výše popsanych důvodů pak soud podle § 46 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. žalobu žalobce výrokem I. odmítl.
24. Výrok II. o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Ústí nad Labem 13. května 2025

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.